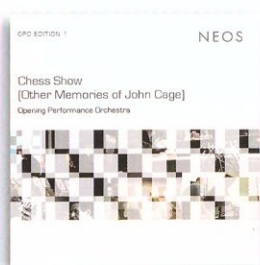

Intermezzo (2011) dává název celému CD. Mám tendenci věřit tomu, že velké skladatele prozrazují především jejich malé skladby. V nepatrném rozměru dokáží vytvořit často jen pomocí několika tónů svébytný časoprostor, v němž se čas téměř zastavuje nebo plyne jen velmi zvolna. *Intermezzo* je tak přestávkou ve stereotypním rytmu každodenního života a možná i přestávkou v dějinách hudby. Klavíristovi **Ivanu Šillerovi** musíme poděkovat nejen za báječný dramaturgický nápad, ale zejména za pokornou a přesnou interpretaci, která se vědomě ukrývá za vybranými skladbami.

MARTIN FLAŠAR

Chess Show (Other Memories of John Cage)

Opening Performance Orchestra, Reinhold Friedl / klavír, toy piano, Miroslav Beinhauer / klavír. Nahráno: 2017, 2021. Ostravské dny, re-set studio Praha. Vydáno: 2022. TT: 128:00. 2 CD NEOS 12113-14.

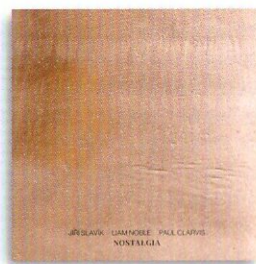
Již začátkem loňského roku vydalo seskupení **Opening Performance Orchestra** dvojalbum s názvem *Chess Show (Other Memories of John Cage)*. Na albu jsou zaznamenány dvě interpretace jejich stejnojmenného konceptu, jehož materiálem jsou úryvky různých děl Johna Cage. Chceme-li o této nahrávce mluvit, je dobré alespoň trochu vědět,

čemu se sedmičlenné pražské těleso Opening Performance Orchestra věnuje. Sami svůj styl definují jako „fraction music“: hudbu bez rytmu, melodie a harmonie. Výrazný podíl má v jejich tvorbě noise music (včetně inspirace představiteli italského futurismu), nalezneme v ní také spojitosti s *musique concrète* i s elektronickou hudbou, například ve využití samplování. Hlavním nástrojem souboru je nepřekvapivě počítač. V případě *Chess Show*, kterou bychom snad mohli chápat jako originální druh *hommage*, vytváří soubor takřka koláž z děl Johna Cage. Pokud bychom dílo srovnali s některými radikálnějšími počiny uskupení, zjistili bychom, že máme před sebou přeci jen o něco méně hutný a jasněji artikulovaný celek. Pořád ale jde o fascinující spleť nečekaných zvukových vjemů, nezvyklých ploch a nepředvídatelných následností. Na albu jsou zaznamenány dvě provedení *Chess Show*: jednak živé, s klavíristou **Reinholdem Friedlem**, které bylo uvedeno a nahráno na Ostravských dnech v roce 2017, jednak studiová nahrávka s klavíristou **Miroslavem Beinhauerem** z roku 2021. V obou případech mají interpreti na kvalitním výsledku lví podíl. To samé lze říct o kvalitním, dobře diferencovaném zvuku nahrávek (zvukovými mistry byli **Michael Fossenkemper** a **Stephan Mathieu**). V případě, že byste si nevšimli formálních spójností – každá interpretace má příznačných šachovnicových 64 minut a je rozdělena do šestnácti čtyřminutových úseků, byť ohraničení úseků je nejasné –, je vysoce nepravděpodobné, že byste nahrávky vyhodnotili jako dvě podoby jednoho díla. Díky náhodným operacím, inspirovaným

Cageovou prací s hexagramy *I ting*, zní totiž každé provedení zcela jinak. K zápisu byla použita Cageova technika *time brackets*, v níž jsou do různých dlouhých časových úseků více či méně přibližně zapsány hudební „děje“, které se v rámci jejich průběhu mají odehrát. Schéma je tedy stejné, ovšem jeho konkrétní náplň se razantně proměňuje. V tomto směru mi připadá velmi inspirativní, že album nabízí dvě interpretace: pokaždé, když slyším aleatorní nebo jakkoliv volně zapsaný kus, přemýšlím, jak odlišné by bylo další provedení. Zde máme možnost okamžitého srovnání. Obě verze formuje fakt, že na pozadí úryvků ovládaných počítači interpretují Reinhold Friedl nebo Miroslav Beinhauer klavírní kusy (přítomnost sólisty totiž není nevyhnutelná). V případě ostravského provedení navíc zaznívají i *Song Books* a zvukový výsledek je tak zejména díky nim obohacen o řadu verbálních projevů nebo zvuků, jež byly generovány jevištní akcí. V obou verzích sledujeme velkou míru diskontinuity i exponované zvukové roviny, například v klavíru, hlavně na mladší nahrávce, místy překvapivě slyšíme i „ucelenější“ postupy. Obecně bych v ostravské nahrávce vnímala více klidnějších, jemnějších a řidších ploch; studiová nahrávka mi pak připadá drsnější a koncentrovanější. To ovšem v nahrávce není to nejpodstatnější. Za esenci bych spíše označila jednak opravdu ohromující bohatství zvuků, ruchů, vjemů a jejich kombinací – a jednak fakt, že v obou případech je posluchač od prvních sekund přesvědčen o tom, že to, co Opening Performance Orchestra předkládá, je naprosto nekompromisní, a tím

pádem velmi autentický počín. Smíří-li se posluchač s tím, že předvídatelný systém v tomto počínání hledat nemusí a že jde o v podstatě specifickou situaci, otevře se mu možnost ponořit se na více než hodinu do světa s vlastními pravidly. A je velmi osvěžující pozorovat, jak můžeme na takové pozvání zareagovat.

LUCIA MALOVESKÁ

JIŘÍ SLAVÍK, LIAM NOBLE, PAUL CLARVIS

Nostalgia

Jiří Slavík – kontrabas, sólový zpěv, Liam Noble – piano, zpěv, Paul Clarvis – bicí nástroje, zpěv, Alex Bonney – zpěv, mistr zvuku. Nahráno: 4. 7. 2022, Woodbury Recording Studios, Londýn. Vydáno: 2023. TT: 36:03. 1 CD Bivak Records BR 006.

Skladatel a multiinstrumentalista **Jiří Slavík** našel nezaměnitelnost v experimentujících ohlasech moravské lidové muziky, uchopených například s pomocí postupů soudobé „vážné“ hudby a zaznamenaných na deskách *Mateřština* (2016) a *Cesta světla* (2022). Vyřádl se na zábavném, nejen dětském albu *Děti a rodiče* (2021) s kapelou The Survivors. A mohlo to tak se ctí zůstat, i když se v kuloárech občas ozývalo přání „proč Jiří nevydá také ‚normální‘ jazzovou desku, a to jako kontrabasista“, jako v dobách, kdy se prosadil. Album příhodně nazvané *Nostalgia* ovšem tohle přání Slavíkových příznivců naplňuje. Originální muzikant provedl